

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalba érve:	
Égész évre	16 kor.
Negyedévre	4 "
Helyben háshoz hordva:	
Égész évre	20 kor.
Negyedévre	5 "
Videkre postán szállítva:	
Égész évre	24 kor.
Negyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hetű és
szombat napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kizárólag visszadási
vagy megőrzési nem vállalkozik.

Előzetesek és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, márczius 6.

Szell Kálmán kitüntetése.

Miniszterelnökségének harmadik évfordulójára váratlanul nagy kitüntetésben részesítette a király ő Felsége Szell Kálmán miniszterelnököt. A király ugyanis tegnap délelőtt magánkihallgatáson fogadta s ez alkalommal személyesen nyújtotta át neki a Szent István-rend nagykeresztjét, a legmagasabb kézirattal együtt, a melynek hangja — hir szerint — igen hízogó Szell Kálmánra. Ezt a kéziratot a »Budapesti Közlöny« már holnap fogja közzétenni.

Szell Kálmán — ezt ellenségeinek is el kell ismerni — nagy szolgálatot tett a hazának és királynak. Nagy veszedelmet hárított el az országról, mikor az ex-lex által veszélyeztetett alkotmányt megmentette s a pártközi béke által helyreállította a parlament munkaképességét.

Uj korszakot inaugurált a belpolitikában, rendszerének megerősítésére létrehozta a volt nemzeti párttal a fuziót, mely a maga egészében csak tegnap ment végbe, mikor Horánszky belépett a kabinetbe.

Az új rendszer még nem hozta meg a jogosan várt eredményeket, bár tagadhatatlanul igen sok dologban érezhető az.

A királyi nagy kitüntetés azonban talán nem annyira az érdemek jutalmazása akar lenni, hanem inkább a nem régiben elterjedt azon hírekkel szemben, hogy a miniszterelnök állása Bécsben megingott, fényesen akarja dokumentálni a király bizalmát.

És erre bizony — különös tekintettel az osztrák kiegyezési tárgyalásokra — nagy szükség van.

Szolgáljon a nagy kitüntetés ösztönzősül igazi nagy érdemek szerzésére.

A forgó és egyenáramu rendszer.

Irta: Dr. Károly Irén.

Ha a Tiszántul f. évi márczius 4. 5. 6.-iki számaiban a felsorolt adatok a tényeknek megfelelőek; ha a számítás alapjául felvett egységek valódiak; ha a számítás menet az igazutról nem tért el; s ha a helyes alap és a helyes számítás adatokból a logika törvényei szerint vontuk le a végeredményt: hogy a város maga létesítse az electromos művet és annak üzemét házi kezelésben tartsa fenn, mert a világyos világítás a városnak, de meg a magán fogyasztóknak is olcsóbb, mint az eddigi, vagy a gázgyár legujabb ajánlata alapján a jövőben lenne; s hogy a városnak a haladás útjára kell lépni, még akkor is, ha e két világítás egységárai egyenlők lennének: akkor

a Magyar Mérnök és Építész-egylet szakvéleménye után nem marad egyéb hátra, mint eldönteni azt a kérdést, a mire az egylet direkt választ nem adhatott, hogy minő legyen a választandó villamos rendszer.

Maga a nagy tekintélyű egylet határozottan kimondja, hogy üzembiztonság tekintetéből váltakozó, illetőleg forgó áram és egyenáram között különbség nem tehető. A gazdaságosság kérdésében nem dönt; de megemlíti, hogy oly kiterjedésű városnál, mint Nagyvárad, a forgóáramu rendszer alkalmazása indokolt; ez az eszme vezette az összes pályázókat is; ez Hollóst és a kihirdetett pályázat készítőit is.

Kell, hogy e pontnál részletesebb felvilágosítással szolgáljan a nagyfontosságú, közérdekű ügyet. En sem az egyik, sem a másik rendszernek nem vagyok a harcosza, csak a város érdekének. Hisz jól tudom, hogy az üzembiztonság: a szénfogyasztás, az egyenáramnál kisebb, de investíciójára drágább, fentartása költségesebb; és valószínű, hogy végeredményben mind a két rendszer ugyanavval az évi kiadással zárul le: de a berendezés, a kezelés egyszerűsége a forgó áramnak javára dönt. Ha ehhez vesszük ama nagy fontosságú körülményt még, hogy egy fejlődő városnál a világítás külső területe folyton nagyobbodik s a létesülő gyártelepek, melyek az electromos energiát nagyban igénybe fogják venni, a város belterületétől jó messze lesznek: akkor megint csak a forgóáramnak van előnye; mert egyenárammal a világítás területének a kibővítése nagy költséggel jár, holott a forgó áramnál a fejlesztés kevésbe kerül, az electromos energiát pedig bármekkora távolságra aránytalanul kisebb költséggel szállíthatjuk.

Az egyenáramnál nagyrátkán mennek túl a 600 Volt feszültségen, nemcsak azért, mert az áramnak a gyűjtőről való leszedése nagy nehézségekbe ütközik, hanem azért is, mert az izoláló anyagra az egyenáramnak vegybontó hatása kártékonyan hat; megtörtént Pesten is, hogy egyes utcákban az electromos vezeték az áram vegybontó hatása egészen eltűntette. A forgóáramnak a feszültségét misem korlátozza, s nincs is jelentős vegybontó hatása; és finanziaális szempontból is meg van ezek alapján ama előnye, hogy az áram vezetése nagyobb távolságokra kevesebbe kerül. Én tehát a város nagy területéhez, fejlődéséhez megfelelőnek csak a forgóáramu rendszert ajánlhatom. Különben, ha a Ganz és Társa cég ajánlatát, mit most már a Magy. Mérnök és Építész-Egylet is reálisnak, célszerűnek mondott ki, bármely okból nem akarná a közgyűlés elfogadni, nehogy elfogultnak tartsanak, nem bánom, hirdessen a város mindkét rendszerre pályázatot, de úgy, hogy a beérkezett pályázat kötelező erővel bírjon.

Némelyek arra szeretnek hivatkozni, hogy az egyenáram adta világítás megbízhatóbb; mert ha az üzemben baj van, az accumulator kiségit; míg a forgóáramnál, ha bekövetkezik a baj, nincs segítség. Kérem, hol lehetséges a világítás megzavarásának az oka? A vezeték-

ben, dinamóban, vagy a gőzgépben. A minő zavaró okok előfordulhatnak a vezetékben, azok közösek mind a két rendszernél, lévén mindkét világítási rendszernek vezetékre szükség.

A minő akadályok előfordulhatnak a dinamóban, ezek is egyformán felléphetnek mind a két rendszernél, hisz mindegyik dinamóval termeli az electromos energiát. S végre gőzgépre is egyformán van szüksége mind a két rendszernek. Es mind a két rendszer könnyen segít e bajokon a rezervgépek gyors bekapcsolásával.

A mit az accumulatortelep előnyéről beszélnek, hogy bármily ok forduljon is elő a világítás megzavarásában, az egyenáramu rendszernek mégis meg van az az előnye, hogy accumulatorjait azonnal igénybe veheti, míg a forgóáramu rendszer, mert nem rendelkezhetik accumulatorral, ezt már nem teheti. Igen ám, de egy egész város világítását az accumulator telep sem folytathatja, ha az egyenáramu rendszer szolgáltatta electromos világításban a baj bekövetkezett; mert ez oly nagy befektetést igényel, hogy a befektetés és fenntartás költsége majdnem megkétszereződnek. De ha már minden áron a bekövetkező bajokat keressük és tételezzük fel, miért ne következhetne be az üzembiztonság az accumulatorban is; és akkor: kire marad a kis ködmön?

Felmerül e kérdés tisztázásánál az is, vajjon van-e valami különbség az egyenáram és a forgóáram szolgáltatta electromos világítás fénye között? Igen; a lámpák egyenletes, nyugodt világosságát csak a váltakozó áramnál lehet olcsó berendezéssel elérni. Mert, míg a forgóáram szekundér hálózatában a feszültségvesztés csak 3% lehet, eme változás okozta ingadozás oly csekély, hogy e változást sem az izzó láng, sem a szem nem veszi észre; holott az egyenáramu rendszernél a vezetékben a feszültségvesztésre 15%-ot kell számítanunk, már pedig ez a tényleges nagy változás oly ingadozást idéz elő a lámpában, hogy ez a szemre kellemetlenül hat.

Ezek után kérem, van-e szükség arra, hogy a város a végleges döntés miatt a gázgyárral csak egy évre is meghosszabbítsa szerződését? A pályázat eredménye fölött döntött Hollós és a szakbizottság; az ismeretes ellentéteseknek látszó szakvélemény és a Ganz és Tsa cég ajánlata felett döntött a Magyar Építész és Mérnök-Egylet szakvéleménye, mely kimondja, hogy a Ganz és Társa cég ajánlata a város közvilágításának és a magánosok áramfogyasztó szükségletének megfelel és reális. Csak két alternatív lehet már most, vagy pályázatot hirdet a város újból, vagy a Ganz és Társa céggel alkudozásba lép; bármelyiket válaszssza is a város, néhány hónap alatt végleges döntés előtt áll az ügy, és még mindig rendelkezésére áll 18 hónap, amely idő alatt bármely cég realizálhatja ajánlatát.

Ha az az idő a tervezgetésre, építésre nem elegendő most, több évi készülődés után, akkor a város még 10 év után se érezheti

magát érettnék a végleges döntésre; mert még akkor is fog talán akadni bármely okból, olyan tétovázó és Fabius Cunctator, ki a retrográd iránynak lesz szótvivője és a józan, mérsékelt, de szükséges haladásnak kerékkötője.

Nem hagyhatom említés nélkül, noha csak érintem most, hogy az electromos vezetékeket úgy szeretném elhelyezve látni, mint azt a telefonhálózatnál látjuk: a háztetőkön a primér vezetéket és a házpadlásán a transzformátorokat; a szekundér hálózat vezetéke, mivel az nem veszélyes, a házak párkányain haladhatna. Ezzel nemcsak elérnénk az idomtalan, izléstelen faoszlopok, vagy drága vasoszlopok mellőzését, hanem a viharok és más szabadakarrattól függő háborító okok hatásait is a minimumra szállíthatnánk le.

A transzformátorokra is, azaz azon készülékekre, melyek a 3000 Voltos magas és veszélyes feszültségű primér áramokat alacsony feszültségű (100 Voltra) áramokra szállítják le, van észrevételem. A Magyar Mérnök és Építész-Egylet röviden csak azt mondja: »hogy az évi költségekből is érhető el megtakarítások... ha a feleslegessé vált transzformátorok kikapcsolásáról gondoskodunk.« Tudom, hogy ezt csak electro technikus érti igazán. Egy kis felvilágosítást nyujtok. Ha az áramszükséglet kisebbedik az éjjeli üzennél, a nagy kapacitású transzformátorokra már nincs szükség; kell tehát olyan kisebb kapacitású transzformatornak is lenni a nagy mellett, mely eme kisebb szükséglethez megkívántató nagy feszültségű áramot éppen oly kis feszültségre szállítsa le, mint a nagy, és a szükségletnek éppen megfelelően. E cél elérését biztosítja a Schlatter-féle önműködő transzformátor-kapcsoló, melynek az a feladata, hogy a fogyasztók számához és szükségletéhez azokat a transzformátorokat kapcsolja, a melyek éppen elegendők a leszolgáltatandó árammennyiség átalakításához. Ugyanis a tervbe vett circa 300 kilowatt kapacitású nagy transzformátorokat 18 órán át (egész napi üzennél) ki lehetne kapcsolni; ezzel pedig naperünk naponként 3% hysteresis veszteség alap mellett 18 órán át 180 hectowatt órát, évenként 52,000 hectowatt órát, = 116,000 lóerő órát = 812,000 kgr. gözt, = 812,000 : 5.5 = 147,000 kgr. szénét = 3675 koronát. Ha tehát

egyszer, az első évben, beszerezzük az átkapcsolókat, a miknek az árát egyszersmindenkorra kifizettük circa 3600 koronával, — ez a maximum: évenként megtakaríthatunk annyi electromos energiát, hogy egész napi üzem mellett egy év alatt, — csak éjjeli üzennél pedig három év alatt kifizeti a megtakarított energia a kapcsolók beszerzésére fordított összeget. Később pedig minden évben ennek révén hasznunk lesz néhány ezer korona.

A mi az electromos mű felállításának a helyét illeti, ez oly kérdés, melyet már vitatni sem kell; a város mindama területe alkalmas erre, a mely közel van a vasuti állomáshoz és a Körös vizéhez.

Végül néhány szót a villamos vasut ügyéhez. Ha a villamos vasut megvalósításának az eszméjével majd komolyan kell foglalkoznia a városnak abból a célból, hogy a városi electromos telep szolgáltatassa a vasut részére is a szükséges electromos energiát; és ha a villamos vasut vezetősége majd a közös megállapodás nagy fontosságú következményeiért elvállalja minden tekintetben a felelősséget és teljes biztosítékot nyújt a városnak: én híve leszek annak az eszmének, hogy a vasut részére szolgáló áramfejlesztő dinamókat a világítási gépekkel hozzuk kapcsolatba; s hogy igazságos és méltányos áregységben a város adja a vasut számára a szükséges electromos energiát.

Dixi et salvavi animam meam.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, márcz. 6.

Elnök: Gróf Apponyi Albert megnyitja az ülést.

Elnök jelenti, hogy Horánszky Nándor a törvény értelmében lemondott mandátumáról.

Apróbb jelentések után folytatták

a belügyi tárca költségvetésének tárgyalását.

Wilczek Frigyes gróf előbb Buzáthot védi a pénzügyminiszter támadásai ellen, azután szól a belügyi tárca egyes tételeihez. Az anyakönyvvezetésre felvett összeget sokalja. Tulna-

gyok a kiadások s e mellett a közigazgatási tisztviselők munkáját is szaporítja. Ez az intézmény sokkal nagyobb terhet ró a polgárságra, mint a mennyit a költségvetés feltüntet. Nem megy át a nép véérébe s még mindig néhezkes az ügymenete.

Sürgeti a gyűlékezési jog, a szegényügy és a cigányügy rendezését. A közigazgatást nem államosítani kell, hanem a régi vármegyei önkormányzatot kell fenntartani és javítani.

A költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés a balon).

Domahidy Viktor személyes kérdésben szólalt föl.

Haydin Imre az államosítás hívének vallja magát s keresi a közigazgatás bajának okát.

Nem a tisztviselőkben találja ezt, hanem a rendszerben ezt kell megváltoztatni. Ohajtható, hogy a magyar autonomia fenntartassék sőt fejlesztessék, decentralizáltassék. (**Horánszky Nándor kereskedelmi miniszter a terembe lép.** Eljenzés és taps a jobboldalon).

Szólok kijelenti, hogy a költségvetést elfogadja.

Visontai Soma elismeréssel és rokonszenvvel emlékszik meg Ugron János tegnapi beszédéről és ennek kapcsán hozzászól a székelykérdéshez és a kivándorláshoz általában.

(Beöthy Akos odalép Horánszky Nándor miniszter elé és üdvözl. (Általános nagy derűlttség).

Parlamenti viszonyunkról szólva, kiemeli azt a tünetet, hogy sehol, az egész világon nem volt szükség olyan szigorú összeférhetlenségi törvényre, mint éppen nálunk, az sem történik sehol, hogy egy 20 millió lakossal bíró országban egy elenyészőleg csekély töredéke bir választói joggal.

Szólok a gyűlékezési jog korlátozásáról, mely teljes mértékben meg van. Oka ennek az, hogy Széll nem vonta vissza a Bánffy-kormány hirdeti rendeletét. Megigérte a miniszterelnök, hogy törvényhozási uton fogja a gyűlékezési jogot szabályozni, de nem történt semmi, a rendelet érvényben maradt. A szólok számos esetet sorol fel, melyekben a gyűlékezési jogot egyszerűen konfiskálták a vidéken. Még a belügyminiszter határozatát is konfiskálják. Tud esetet, mikor a miniszterelnök egy határozatát a főszolgabíró egyszerűen semmisnek jelentette ki, mert a Perczel-féle rendeletre hivatkozva azt mondta, hogy Széll miniszterelnöknek nem volt joga azt a határozatot meghozni.

A szocialista képviselőjelölteket a mult választáson megakadályozták programbeszédük elmondásában. Miért nem vonja vissza a bel-

A „TISZANTUL” TÁRCZAJA.

A bájós hölgy.

(Rajz.)

Jerome K. Jerome.

— Lehetetlen, csakugyan Ön volna az, Mister X?

Sőtét, bársonyfekezte szemei meglepetést csodálkozást fejeztek ki. Hol rám, hol meg barátomra tekintgetett, a ki engem neki bemutatott. Ajkai körül hihetetlen mosoly játszadozott. Ez megnyugtatta, hogy én vagyok valósággal az a Mr. Soundso s nevetve jegyezte meg hozzá: »Az egyetlen eredeti példány a családból, nagyságos asszonyom *in persona*: a maga igazi bőrében.«

Magunkban maradtunk.

— Egy kissé korosabb s valami nagy erős embernek képzeltem Önt — szóló bájosan mosolyogva, bizonyos gyengéd hangon s hozzá tette: »Nagyon örvendek, hogy megismerhettem.« Megszokott, közönséges szólalom voltak ezek, de az édes hangja egészen megigézett, mint valami fátyol tapadt az arcomra, körül-czirógatva, dédelgetve engemet.

— Jöjjön Ön ide mellém és beszéljen nekem valamit — szóló s tovább húzódt a szófán. Egészen mellé telepedtem. A fejem úgy zugott,

mintha kelletténél többet ittam volna a champagneből.

Irodalmi pályám kezdetén történt ez a dolog velem. Egy kisebb szabású munka, apróbb tanulmányok és kritikák képezték mindössze azt, a mivel addig az irodalmat gyarapítottam. Ama hirtelen jövő felfedezés hogy Valakinek hív a világ, hogy ez az asszony törődött velem s magán kívül volt, hogy megismerhettem, mindez egészen kábultá és mamorossá tett.

— Tehát csakugyan Ön volna az, aki azt a szellemes könyvet írta? — Folytatá a nő — S azok a pompás apróságok, csevegések az újságokban mind az Ön tollából erednek? Istenem, milyen szép, mikor valaki olyan szellemusi Gyengén sóhajtott, a mi egészen érzékenyen érintette a lelkemet. Hogy megvigasztaljam, egy bókot akartam kiszorítani, de barátom félbeszakított s tréfáson megfenyegetett az ujjával. Nagyon jól tette különben, hogy nem engedett szóhoz jutni, mert borzasztó butaságot mondtam volna.

— Tudom, mit akar most mondani — szólalt meg. — Ne tegye kérem! Azt sem tudnám, hogy elfogadjam-e Öntől, hisz Ön olyan gunyoros ember néha.

Olyan arcot vágtam, mintha magam is elhinném szavait, de nem tudom, hogy sikerült ez a szándékom.

Egyik keztyűjét hátra gyűrte s rózsás

meleg keze egy pillanatig az én kezemen nyugodott.

Ha még egy cseppet tovább tart ez az állapot, alig hanem az történik, hogy hölgyem lába elé omlok, vagy fejem tetejére állok, szóval olyan formát teszek a nagy társaság színe előtt, hogy mindenki azt hitte volna, hogy tisztára megháborodtam. Szerencsére hölgyem, hamar visszarántotta tőlem kacsóját.

— Nem akarom, hogy Ön bókokkal halmozzon el; azt akarom, hogy ezentul is jó barátok legyünk egymással, ámbár olyan idős vagyok, hogy anyja lehetnék önnek! (Megjegyzem, hogy csak 32 éves volt, de 26-ot sem mutatott!) S mégis Önnek olyan tapasztalata van a világ körül s annyira elűt a többi emberektől, akikkel mindennap találkozunk! Ez a társaság olyan üres, olyan mesterkelt nemde Ön is azt hiszi? Nem is gondolja, hogy mennyire el szeretnék futni néha ezen emberek közül; hogy mint vágyódik a szívem valaki után, a kinek egész valómmal átengedném magamat, testestül lelkestül, a hogy vagyok a ki teljesen megértene az én gondolkozásomat! Nagyon kérem Önt, látogasson el hozzám hétfőn, egész nap ide haza vagyok. Ki akarom táni lelkemet Ön előtt. Beleegyeznek, mondja? S ön is elmondja majd nekem összes szellemes gondolatait!...

Rögtön eleget akartam tenni a szép hölgy óhajának és sebtében bele fogtam egyik történetem elbeszélésébe, akkor azonban valaki a társaságból, egyike amaz »üres« embereknék,

ügyminiszter az éjjeli ügyésről szóló rendelkezést?

Beszél a makói polgármester törvénytelen rendelkezéseiről.

Végül **Molnár János** válaszolt Vázsonyi előterjesztésére.

A vitát holnap folytatják.

A szolnoki mandátum.

Szolnok, márczius 6. A záróra leteltével az alelnök kihirdette az eredményt, a mely szerint **Kiss Ernő** dr. szabadelpárti jelölt **Kreutzer** Balázs függetlenségi párti jelölt 1593 szavazata ellenében képviselővé választott. A záróra kitűzésekor Kiss csak 3 szavazattal volt többségben, de a záróra leteltéig 86-ra emelkedett a többsége, míg az ellenpárt már akkor teljesen kimerítette szavazatait. Kiss győzelme nagy lelkesedést keltett a szabadelpártban.

Hegedüs bucsuja.

Hegedüs Sándor volt kereskedelmi miniszter tegnap délben bucsuzott el a miniszterium tisztikarától.

Horánszky miniszter a Házban.

Budapest, márcz. 6.

Az új kereskedelmi miniszter ma jelent meg a képviselőházban Fekete szalon kabát volt rajta. Amíg a folyosón végig ment, jobbról-balról hajlongtak előtte a régi és az új hívek. Ex-miniszterek, akik hajdan, a régi időkben büszke mosolygással fitymálták a fulánkös szavú, keserű ízű »habarék« támadásait, most tisztelettel álltak meg előtte. Légyonattól védő selymes abbé-sapkájukat fejükről lekapva, gratulálnak az új napnak. A szolgáló kitarja a miniszteri szoba ajtaját a kegyelmes ur előtt, aki nem sokáig időzik benn, (még ma nem zaklatják az instancziákkal) hanem siet be a terembe, a Házban persze még egy csomó tiszteletteljes gratuláló kezét kell megszorogatnia.

A terembe szinte észrevétlenül jut be. **Haydin Imre** beszél a jobb oldalról, a köz-

igazgatás államosítása mellett. Nagyon hangosan beszél, de kevés a visszhangja. Megkövesedett csöndesség ül a jobb és bal oldalon, de **Haydin** csak beszél, beszél, kéziratára tekintve...

Egyszerre éljenzés riad, taps veri fel a csendet. **Haydin** megáll, meglepetve néz föl. Vajjon mi egyszerűt mondhatott, hogy ily lelkesedésre ragadhatta a tisztelt Házat? De oh, keserű csalódás.

Hamar átlátja, hogy az éljenzés nem neki szól. Ott áll a miniszterelnök előtt **Horánszky** és üdvözlöi őt. Csak most pillantották meg hívei és a volt nemzetipárt padjaiból fölzug az éljen.

Horánszky elfoglalja **Hegedüs** régi helyét **Darányi** mellett.

A gratulánsok csakhamar a háta mögé ülnek és **Horánszky** nem győzi fogadni az üdvözléseket. **Haydin Imre** pedig busan elfogadja a költségvetést.

Most derűs epizód támad. **Beöthy Akos**, a volt nemzeti párti tábornok lép a terembe s megpillantja **Horánszkyt** a piros bársony széken. Megáll előtte, két kezével komikus kétségbeeséssel kap a fejéhez és csóváltatván, mondja:

— **Nándor, Nándor, hová jutottál?**

Horánszky és a Ház zajos derűtséggel fogadták ezt a nemes játékkal illusztrált kifakadást, aztán a két régi barát, de új ellenfél kezét fogott egymással és **Beöthy** szatirikus arckifejezéssel ült le a helyére.

Az új miniszter egy darabig még benn maradt hátradőlve székében, derűs ábrázattal pillantott fel a teli karzatra, aztán kiment a folyosóra.

Horánszky miniszteri esküje.

Budapest, márcz. 6.

Ma délelőtt 10 óra előtt **Horánszky Nándor** letette az esküt és a királyi várból egyenesen a képviselőházba hajtatott, a hol őt barátai szívélyesen üdvözlöttek.

A király előtt ma megjelentek **Flósz** igazságügyminiszter, **Hegedüs Sándor** és **Csávossy Béla** megköszönve legutóbbi magas kitüntetésüket.

közlekedett felénk, hogy őt a vacsorához vezesse, s barátom, még mielőtt szóhoz juthattam volna búcsút mondott és elvált tőlem.

Távazása közben hátra fordítva szép fejét, egy félíg lelkes, felindult, félíg nevetgető tekintetet vetett rám, melynek elértem az értelmét. Ez volt a szemekben kifejezve: »Sajnálkozzék felettem, hogy ez a hitvány türes ember fog tovább utatni.« S én teljes szívemből sajnáltam is utatni. Mielőtt a társaságból távoztam volna, minden zugát átkutattam a háznak, csak hogy egy percze láthassam még. Nem találtam sehol. Végül egy szolgálótól tudtam meg, hogy csak nemrég hagyta oda a társaságot s az türes ember társaságában távozott.

Két héttel a történetek után a Regent-Street-en összetalálkoztam egy fiatal íróval. A lunch mellett a következőket beszélte el nekem. »Tegnap este egy hübéjos asszonnyal ismerkedtem meg, bizonyos Mrs. Clifton Courtenayval. Remek egy teremtsé.«

— Ah, hát Ön is ismerni? — Kiáltottam fel. Mi ketten régi ismerősök vagyunk? Már sokszor meghívott maghoz. Legközelebb el is megyek hozzá!

— Ejnye, nem is tudtam, hogy ismeri — válaszolt ő némileg leütve, miután meg tudta, hogy nem vagyunk idegenek. A lelkesedés azonban csakhamar újra felül kerekedett benne. — »Mégyszerű modoru, szellemes egy nő, tagadhatatlan! Folytatta. Csak attól tartok, hogy egy kissé kiábrándult belőlem. (Azonban oly mosoly-

kiséretében mondta ezt, mely ellentmondott a szavainak.) »Nem akarta elhinni, hogy én vagyok az mr. Smith. Könyvem után itélve egész öreg embernek tartott.«

(Barátom könyvében legjobb akaratom ellenére sem találtam semmi olyast, mely arra jogosított volna, hogy azt higgyem, hogy ő koros ember. A szerző semmi esetre sem lehetett több 18 évesnél. S őtet mégis boldoggá tette az az előbbi megjegyzés)

»Igazán sajnálom azt a nőt. Egy ilyen unalmas, mesterkelt, emberekből álló társasághoz bilincselve lenni! Borzasztó!...«

— »Ki sem mondhatom« — szól hozzám ő, hogy eped a szívem egy férfi után, a kinek egészen feláldozhatnám magamat, testestől-lelkestül, úgy a hogy vagyok! A ki megértené az én gondolkozásomat... Szerdán meg fogom őt látogatni.

Együtt mentünk el hozzája. Beszélgetésem, melyet vele folytattam, korántsem volt olyan bensős és bizalmas, a hogy azt képzeltem. Mintegy 80 ember volt együvé zsúfolva egy teremben, melyben legfeljebb 8 személy számára volt hely. Miután körül-belül egy óra hosszat szédelegtem már ide-oda a rekkenő melegben, miközben az életemet is eluntam, a hogy az a fiatal emberekkel történni szokott idegen emberek nagy sokasága közt, ha egyetlen ismerőst sem talál, az az valójában a kedves házi asszonnyra nem képes rá akadni — végre barátom közlébe furakodhattam.

A király ő felségének mindegyikéhez volt egy barátságos szava, mondván, hogy örömmel méltatja az érdemeket.

Meghalt a király — éljen a király!

— A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara üdvözlözte. —

Hegedüs Sándor volt kereskedelemügyi miniszter lemondása bár nem jött egészen váratlanul, mégis meglepetést keltett.

A mily sajnálattal vették igen széles körben a miniszter távozását, még nagyobb örömet okozott szerzte az országban, hogy utódjául oly kiváló vezérferfit, politikai életünk oly kimagasló alakját nevezte ki a király, mint amilyen **Horánszky Nándor**.

A miniszterváltás alkalmából a nagyvárad kereskedelmi és iparkamara megleghango üdvözlő feliratot intézett a távozó s a vaskorona-rend I. osztályu keresztyével kintüntetett **Hegedüshöz** és a helyére kinevezett **Horánszkyhoz**.

Hegedüs Sándort a következő felirattal üdvözlötte:

Nagyméltóságú miniszter ur!

A tisztelettel alulírott kamara szükségét érzi annak, hogy most, midőn Nagyméltóságodannyi nemes buzgalommal és tettekben megnyilatkozó törekvéssel betöltött magas helyéről távozik, kifejezésre juttassa Nagyméltóságod előtt mélyen érzett háláját azért a mindenkor tapasztalt jóindulatért, melylyel, mint a hazai kereskedelem és ipar érdekeinek egyik bár szerény, de lelkes és buzgó faktorát Nagyméltóságod kintüntette.

Hálás érzelemmel gondolunk Nagyméltóságod működési idejére vissza azért is, mert ez idő alatt a hazai kereskedelmi és iparkamarák az őket méltán megillető elbánásban részesültek és a hazai termelés érdekében felhangzott szavuk a lehetőség határain belül mindenkor visszhangra találtak.

A tisztelettel alulírott kamara a válaszpilánatában arra kéri még Nagyméltóságodat, hogy tartsa meg továbbra is jóindulatában, a mint ő is mindenkor hálásan gondol vissza azon időre, melyben Nagyméltóságod bölcs vezetése alatt teljesítette magas szolgálatát.

Nagyvárad, 1902. márczius 6-án.

A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara:

Huzella Gyula, **Dr. Sarkadi Lajos**,
kir. keresk. tanácsos, elnök. titkár.

*

Olyan mosolylyal üdvözlöi, a mitől egy perc alatt összes bajomról és szenvedéseimről megfejtkeztem, azután jelentőségteljem megszorította kezemet, tüzes, rózsás ujjai egy kis ideig karomon pihentek.

— Milyen kedves figyelem öntől, hogy szavának állt! Suttogta halkán. Ezek a sivár lelkű emberek rettentően unatnak. Foglajjon helyett itt mellettem és mondja el, hogy mit művelt azalatt az idő alatt, mig nem láttam.

Tíz másod perczig sem hallgatta szavaimat már is közbe szólt: »És az Ön szellemes barátja a ki Önt hozzám kísérte? Mi van vele? A múlt héten ismertem meg őt Lady Lennon-nál. Irt már ez az ember valami figyelemre méltót? Igennel válaszoltam.

— Beszéljen kérem valamint a művei felől. Nem futja az időm olvasásra és így csak azokat a munkákat szoktam elolvasni, melyek a lelkemet megújítják, az értelmemet felemelik — egyuttal olyan lelkes, beszédes szemeket vetett rám, melyek sokkal többet mondtak a szavainál.

Váztam társamnak legutolsó munkáját idézve belőle egy pár helyet, melyet ő leginkább szeretett. Főleg ez a mondat tett nagy hatást hölgyünkre: »Az urát szerető, hűséges asszonnyak karjai, melyeket férje nyaká köré fon, élő bilincsek az égtől rendelve az ember részére.«

— Jaj de szépen hangzik ez, mondja el még egyszer! Én ismétlem ezt a sort s ő

Horánszky Nándorhoz pedig a következő üdvözlő feliratot küldötte miniszterre tisztelettel kineveztetése alkalmából:

Nagyméltóságú Miniszter Ur!

A tisztelettel alulírott kereskedelmi és iparkamara örömmel értesült ama legfelsőbb elhatározásról, mely Nagyméltóságodat hazánk kétségkívül egyik legfontosabb kormányzati ágának élére állította.

Nagyméltóságodnak hosszú politikai szerepléséből visszatükröződő közgazdasági felfogása biztosít bennünket arról, hogy hazánk közgazdasági és ebben kereskedelmi és ipari érdekei a legjobb kezekbe jutottak s hogy mindenkor, bár előrelátó, de elszánt védője lesz Nagyméltóságod a hazai termelésnek és buzgó, bár körültekintő harczosa a nemzet közgazdasági függetlenségét biztosító nemzet-vagyonosodás előmozdításának.

Attól, a ki a közös terhek viselésénél a nemzet újabb megterhelése ellen már mint a jelen kormányt támogató többség tagja, oly meggyőző érvekkel szállott sikra, bizalommal reméljük és várjuk, hogy a közel jövő nagy közgazdasági harczáiban a nemzet igazi érdekeinek érvényét akar és tud szerezni.

Ezért tekintünk reménnyel és bizalommal Nagyméltóságod működése elé, ezért hiszünk, hogy nemcsak nagynevű elődei megkezdett alkotásainak lesz méltó folytatója és befejezője, hanem széleskörű közgazdasági tapasztalatait a hazai ipar és kereskedelem érdekeinek istápolása körül, új alkotásban is hasznosítani fogja.

Ezen valósággal honmentőnek jelezhető munkájában szerény, de szükséges és kitartó munkatársakként mindenkor ott találja Nagyméltóságod a tisztelettel alulírott kamarát is, melynek leghőbb vágya, hogy szerény, de odaadó munkásságával a hazai ipar és kereskedelem kiváló vezérlete alatt közkatonaként szolgálja.

Fogadja Nagyméltóságod még egyszer őszinte örömmünk és szívből jövő üdvözlőnk kifejezését, melylyel vagyunk.

Nagyvárad, 1902. márcz. hó 6.

A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara:

Huzella Gyula, **Dr. Sarkadi Lajos,**
kir. keresk. tanácsos, elnök. titkár.

- Márcz. 13. Kath. Szabad Liceum bőjtienstélye a főgimnázium dísztermében este 6 órakor.
- Márcz. 16. Kath. Szabad Liceum matinéja a főgimnázium dísztermében d. e. 11 órakor.
- Ápr. 6. Kath. Szabad Liceum matinéja a főgimnázium dísztermében d. e. 11 órakor.
- Ápr. 19. Kath. Szabad Liceum zárünnepélye.

reszkető hangon mondotta azt utánam. Kévéssel aztán egy élénken hadonázó idősebb nő szakította meg beszélgetésünket, én pedig egy sarokba húzódtam és színelni próbáltam, hogy nagyszerűen szórakozom, de sehogy sem sikerült.

Ejövén az ideje a társaság eloszlásának, utána néztem a barátomnak, merre van. A kópé a házi asszonnyal beszélgetett közelebb, mentem hozzájuk és várakoztam. A legutóbbi londoni gyilkosságról folyt a szó. Az eset az volt, hogy egy részeges asszonyt a férje, egy szegény, nyomorgó kőmetsző, a kit felesége bűnös életmódjával csaknem az örülésbe hajtat, meggyilkol.

— Ah — szolt Lady Clifton — micsoda óriási befolyást gyakorol a nő egy férfi életére. Hallva azt, hogy mennyire függ a sorsa az embernek hitves társától, az ön előbbi szavai jutnak mindjárt az eszembe. A legellentetesebb nézetek alkották és irányozták ennek a nőnek vallási és politikai elveit. Maum tábornok sohasem emlékezett meg róla másképp, mint így: »Az állam leggyönyörűbb támasza.« — Mindenki hasznossá válhat a házára; e tekintetben hajoljunk meg Lady Clifton előtt! Le a kalappal előtte Uraim!

— Csakhogy én azt hallottam Jocelyntől — jegyezte meg valaki társaságból — hogy mrs. Clifton igen szélső és merész nézeteket táplál politikai és szociális kérdésekben.

Városi közügyek.

Közigazgatási ülés.

Nagyvárad város közigazgatási bizottsága tegnap délután rendes havi ülését tartotta.

Jelen voltak:

Beöthy László elnök, Rádl Odön, Miskolczy Barna, Mezey Mihály, dr. Grámm Károly, Sipos Orbán, Korn Lajos, Sulyok István, Huzella Gyula, Mihely Adolf, Konrad Márk, Papp Miklós, Rimler Károly, Dus László, dr. Baróthy Akos, Varró Domokos, Lukács Odön aljegyző.

A megnyitás után felolvastattott a polgármester helyettes jelentése a közigazgatás február havi állapotáról, a melyből közöljük a következő adatokat:

A közegészségügyi állapot jó volt, amennyiben a születések 23-al multák felül a halálesetek számát s a heveny fertőző betegségek is csak szórványosan mutatkoztak. Ronsoló toroklob 9 esetben, 1 halálozással, hágy-máz 2 esetben, 1 halálozás-al; vörheny 4, hök-hurut 11, bárányhimlő 6 és kanyaró 2 esetben halálozás nélkül fordult elő. Született 114 gyermek, 63 fiu és 51 leány. Elhalt 91 egyén, 53 fiu és 38 nő; köztük 23 idegen. A szaporodás 46. Városrészek szerint elhalt Újvároson 15, Olasziban 19, Váralja-Velenczén 20, a kórházban 37 egyén. Öt éven alóli gyermek 30 halt el. A tisztí orvosok a lefolyt hónapban 513 szegény beteget gyógykezelték az országos betegápolási alap terhére.

A közbiztonsági állapot februárban jó volt. Lopás 42, súlyos testi sértés 2, könnyű testi sértés 3, sikkasztás 2, okirat hamisítás 1, csalás 3, párviadal 1, hatóság elleni erőszak 1, hamis pénz forgalomba hozatala 3, idegen vagyon rongálása 1 és váltó hamisítás 1 esetben volt bejelentve. A nyomozás 41 esetben eredményes, 18 esetben eredménytelen volt. Nyomozás teljesített még a kir. ügyesség elrendelésére 15, más hatóságok megkeresésére 123 esetben. Letartóztatva volt 90 egyén; ezek közül az illetékes bírósághoz átkísértett 14, eltolonczoltott 76. Kihágási feljelentés 186 esetben tétetett. Egy öngyilkosság és egy öngyilkossági kísérlet történt.

A közadók februári bevétele elég kedvező volt, amennyiben 739 kor. 35 fillérral több kincstári adó folyt be, mint a mult év megfelelő időszakában. Befolyt:

kincstári adóban	— —	103 035 kor. 80 fill.
kamatban	— — —	637 > 01 >
bete.ápolási pótdó	— —	3131 > 03 >
kamatban	— — —	17 > 90 >
hadmentességi díjakban	— —	299 > 55 >

— Jocelyn — válaszolt a tábornok lenézőn. Az már jó régen lehetett, mikor az a hölgy annak a hosszú hajú, szélmalom hősnek eme nézeteit bizalmasan megvallotta. Hízlek magamnak azzal, hogy azóta szavaim hatása alatt nézetét megváltoztatta; mert legközelebb a Primrose egyeslet elnökségét is elfogadta. Mit mond ehhez az a szószátyár Jocelyn uram?

Jocelyn pedig erre ezt mondta: Az asszonyi nem gyenge és ingatag. Azért nem is gúncsolom őt. Elérkezik még az ideje annak, a mikor a nő megszűnik az a bál figura lenni, melyet tartalmatlan, üres emberek e érnaszálon kényük-kedve szerint rángathatnak. Ezt a nőt is csak akkor ítéltük majd meg érték dolgában.

Biztosíthatom ezt a képzelődő tábornok urat, hogy ha elfogadta is ez a nő a Primrose elnökségét, szívének semmi köze és bele szólása nincs ebbe a dologba. Ez sokkal magasabb és nemesebb czélokért dobog. Hiszen ha ő hallgat is, lelkes szép szemei beszélnek, helyette ékesszólóan minden szép és nemes ügy mellett.

Abban azonban mégis mindenki megegyezett, hogy ez a nő egy elragadóan kedves teremtes, akibe mindenki belebolondul.

kamatban	— — —	4 kor. 28 fill.
bélyeg és jogilletékben	— — —	240 > 12 >
kamatban	— — —	5 > 34 >
iparkamarai illetékben	— — —	766 > 73 >
tőzsdeberben	— — —	70 > 54 >
fegyveradóban	— — —	8 > — >

mely összegek a kir. adóhivatalba szállítottak át.

Törvényhatósági utadóban 7453 kor. 81 fillér, kamatban 76 kor 90 fillér folyt be. A behajtás folyamatban van.

Február hóban a kapitányi hivatal mint I. fokú iparhatóság által 17 iparjogositványt adott ki; ugyanezen idő alatt megszűnt 3 iparüzlet.

A jelentést a közigazgatási bizottság tudomásul vette.

Egy tejhamisítási ügyből kifolyólag a belügyminiszter értesítette a bizottságot, hogy hamisított tej eladásánál a tisztí orvosok szakvéleménye ítélet alapján nem szolgálhat.

Mihelyfy Adolf a miniszter leirata kapcsán felszólalt, hogy egy vegyvizsgáló állomásnak Nagyváradon leendő felállítása iránt tegyen lépéseket a közig. bizottság.

Rimler Károly polgármester-helyettes helyesli Mihelyfy javaslatát.

Elnökölő főispán annak tisztázása végett óhajtaná a miniszter határozatát, hogy a tejhamisítás mint tisztán közegészségügyi kihágás büntethető-e? A törvény ugyanis erről nem rendelkezik.

A miniszter leiratát tudomásul vették, a vegyvizsgáló állomás felállítása iránt pedig a közigazgatási bizottság évi jelentésében emlékeznek meg.

Dániel Lajos és társai hegyi lakosokat, mivel a szabályrendelet ellenére kuttyákat tartottak, 10—10 koronára ítélte a kihágási bíróóság.

Ezen ítéletet a városi főügyész megfellebbezte, mert a szabályzat nincs a miniszter által jóváhagyva. Ez a felebbezés már régen a belügyminiszr emél van.

A megbüntetett lakosok pedig az ítélet ellen felebbezték.

A közigazgatási bizottság főleg azért, hogy a miniszter határozatát kieszközöljés, a büntetéseket 2—2 koronára szállította le.

A mérnöki hivatal kezdeményezésére a tanács kisajátítási eljárásra engedélyt kért és kapott a polgármestertől a vámház-utcai Grünfeld Salamon-féle ház és telek egy részére, a mely állítólag a közúti vasut közlekedése folytán közbiztonsági szempontból szükséges. Grünfeld Salamon ez ellen felebbezett s ebben azt hangsúlyozza, hogy a kisajátítás csak a Moskovits A. és fiai cég érdekében történék, mert a háza két Moskovits telek között fekszik.

A közigazgatási bizottság a felebbezésnek helyt adott, mert a kisajátítást a közérdek ez idő szerint nem kívánja.

Még néhány apróbb ügy elintézése után az ülés véget ért.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

- Márcz. 8. Az izr. nőegylet hangversenye.
- Márcz. 11. A Nagyvárad Gőzmozdonyu Közüti Vasutközgyűlése d. u. 8 órakor.
- Márcz. 13. Városi közgyűlés.
- Márcz. 15. Pályázatok beadásának határideje a városi hivatalokra.
- Márcz. 19. Meggyűlés.
- Márcz. 20. Városi tisztújítás.
- Márcz. 22—26. Sorozás Nagyváradon.

* A város világitása. Nagyvárad városának ez időszertint a közvilágitás kérdésének a megoldása a legfontosabb ügye. Sokat olvastunk és hallottunk e tárgyban pro és kontra de a közönség alig volt tájékozva a dolog miben állása felől; szakértőink pedig alig vannak a tekintetben. Ilyen körülmények között teljesen érthető az az általános elismerés és érdeklődés, amelyet kiváló szaktudásunk: dr.

Károly Irénnek a közvilágítás tárgyában általunk közölt négy cikke az egész városban kellett. Nagy tudással, alapos szakértelemmel s emellett teljes határozottsággal mutat rá a kiváló férfiú, hogy milyen irányt kell követni Nagyvárad városának a világítás kérdésének megoldásánál. A becses munka a mai számunkban közölt negyedik cikkel befejezést nyert.

* **Egy régi polgár elhunyt.** Mint igaz részvétellel értesülünk **Mahel** Ferenc városunk régi és köztisztelőben álló polgára ma délután hosszas szenvedés után elhunyt. A boldogultban **Csiphés** Sándorné **Zicher** Paula nagyapját gyászolja.

* **Támadás az O. M. Bank váradi fiókja ellen.** Az Osztrák-magyar Banknak váradi fiókja üresen küldte vissza azt a gyűjtőlevelet, a melyet a kolozsvári Mátyás szobor-bizottság küldött neki. Ez alkalomból szenvedélyes kirohanást intéz egyik kolozsvári lap a Bank váradi fiókja ellen, amelyben még a hazafias érzést is megtagadja a Bank tisztviselőitől. Bármilyen szép és kegyelotes dolognak tartjuk is a Mátyás-szobor létesítését — (amelynek érdekében mindig szívesen közöltük a szobor-bizottságtól beküldött felhívásokat és közleményeket) — még sem tartjuk helyénvalónak megtámadni valakit azért, mert e célra nem ad és tulságosan merésznek tartjuk e miatt kétségbevonni valakinek hazafias érzelmeit.

* **A hadmentességi díjasok bejelentése.** 1902. márczius hóban tartozik az, ki: 1. mint hadi szolgálatra alkalmatlan az állítási lajstromból töröltetett; 2. mint fegyveres szolgálatra alkalmatlan, fegyverképtelennek nyilvánított; 3. a katonaszolgálatból oly testi fogyatkozás miatt bocsátott el, melytől keresetképtelenné nem tette s mely nem a katonai szolgálat teljesítésének következménye; 4. az 1868. XL. t.-cz. alapján, mint család-fenntartó felmentetett és az 1889. IV. t.-cz. életbelépte után is bármely okból fel nem avatott; 5. külföldre költözési engedélyt nyert és hadmentességi díjfizetési kötelezettsége még tart, ama község előjárásánál (város adóhivatalánál) hol állandóan tartózkodik, az e célra szolgáló nyomtatványon: a) polgári állását; b) lakását; c) ama sorozójárás illetőleg község nevét, melyben a hadkötelezettség alól mentesített; d) azt az évet, melytől fogva a felmentés számítható, bejelenteni és e) a reá, esetleg ama családfőre, kinek családjához tartozik, a megelőző 1901. évben állandó lakhelyén, esetleg más községekben is kivetett egyenes államadók összegét hitelesen kimutatni. Ezenkívül tartozik: f) az a véd-, illetve díjköteles, kinek hadmentességi díját a törvény 11. §-a értelmében a munkaadó fizeti, a munkaadó nevét és lakását bejelenteni. Ezen adatok bejelentésének elmulasztása az 1880. XXVII. törvény 20. §-a értelmében a kirovándó hadmentességi díj három, egész hatszoros összegének megfelelő pénzbírságot von maga után. Ha a munkaadó személyében az alatt az idő alatt, mely a bejelentés beadása és a díj esedékességének napja (az év október hó 1-je) között lefolyt, változás állott be, eme változást a díjköteles az 1883. évi IX. t.-cz. 4. §-ának 3. pontja értelmében ott, ahol az első bejelentést tette, szintén bejelenteni köteles. Azon díjköteleseknek, kik állandó lakhelyükön kívül másutt adóval megróva nincsenek, megengedtetik, hogy a községi előjáróság (városi adóhivatal) előtt személyesen megjelenvén, vallomásukat ugyanott tolba mondassák, de ha tenni ezt elmulasztják, a fentebb említett pénzbírság ellenük teljes szigorral fog alkalmaztatni. Kelt Nagyváradon, 1902. febr. 13. án. **M. kir. pénzügyigazgatóság.**

* **Nem kaptak szivart.** Nagy János lakatossegéd és egyik kebelbarátja szivarozni akartak tegnap éjfél tájt, azonban legnagyobb meglepetésükre dohány készletük teljesen kifogyott, szükségletük beszerzése céljából tehát

özv. **Klein** Józsefné szatócs üzletébe kopogtattak be. A jámbor trafikosné azonban napi fáradságait pihente már s nem volt hajlandó pár rövid szivar elárulásáért éjjeli nyugalma megszakítani. Az erőszakos legények azonban nem elégedtek meg egyszerű elutasítással s előbb dörömböltek s midőn ez sem használt, az üzlet ablakait verdesték be. A csendháborító legények ellen kihágási eljárás tételtet folyamatba.

* **Merénylet az utcán.** **Margitán Kopsán** Ferenc régóta ellenséges viszonyban állott **Bartus** Antallal, aki valami peres ügyben Kopsán ellen tanuskodott s ebből kifolyólag Kopsánt elítélték. Ezt a gyűlölködést fokozta, hogy **Bartus** nemrégiben egy bérletből kibuktatta Kopsánt. Tegnapelőtt valami dolga volt **Bartus**nak abban az utcában, a hol **Kopsán** lakott s utja éppen ennek a háza előtt vitte el. **Kopsán** trágárat hányt éppen s a mikor meglátta ellenfelét, a kezében volt vasvillával kirohant az utcára s hátulról a mitsem sejtő **Bartust** úgy fejbe vágta, hogy az rögtön elesett. A mint észrevette, hogy áldozata fel akar kelni, még több ütést mért rá s addig verte, míg az mozdulatlanul maradt. Az esetnek rögtön híre futott s meghallotta ezt a levert **Bartus**nak két fia. Baltáival és d. rongokkal felfegyverkezve berontottak **Kopsán** házába, aki előlük bezárkózott. A két **Bartus** fiú azonban betörte az ajtót é. **Kopsánt** kivonszolták az udvarra s ott agyba-főbe verték. **Kopsán** felesége férje segítségére sietett, de az egyik **Bartus**-fiú oly szerencsétlenül ütötte meg az asszonyt, hogy az rögtön meghalt. E közben összefutottak a szomszédok is s ezek közbelépése vetett véget a véres harcoknak s **Kopsánt** vértől boritva bevitték a lakására. Az utcán levert **Bartust** hazaszállították, ahol magához tért. Sebei azonban oly súlyosak, hogy életben maradásához alig van remény. A két **Bartus**-fiút a csendőrség letartóztatta, **Kopsánt** pedig felgyógyulásáig szabadlábban hagyták.

* **Tisza Kálmán jobban van.** Mint értesülünk, **Tisza Kálmán** állapotában örvendetes javulás állott be. A kiváló politikus az utóbbi hetekben szinte válságosra forduló betegségen esett át, most pedig annyira jobban lett, hogy egészségének teljes helyreállítása végett még e héten **Abbáziába** utazik.

* **A bérkocsis tréfája.** Tegnap éjjel a 114-es bérkocsis vendége nem a legkellemesebb meglepetésben részesült. A Széchenyi-szálló melletti állomáson ült fel egy vendég a bérkocsiba. Ahogyan indult azonban meg vendégével a kocsis, egy zökkenés, egy recsenés, s megállt a kocsis. A hirtelen esemény oka nem kevesebb volt, mint hogy a kocsis két hátulso kereke meg lévén lazítva, búcsút mondott a tengelynek. A sarki rendőr tüstént nyomozni kezdett, s kitűnt, hogy a két hátulso kereket a bérkocsis bosszútól, avagy éretlen tréfából meglazította. A bérkocsis ellen, kinek a tartó csavarok is megtaláltak, kihágási eljárás indított.

* **Elelmes szabó segéd.** Tegnap számunkban ilyen czim alatt közölt hírünkre a rendőri sajtóügyi iroda a következőket közli:

Fried Ig ácz kereskedő segéd panaszt tegnap délután visszavonta azzal a megokolással, hogy tegnapelőtt midőn ő **Weisz**-t kereste a házbehektől azon információt nyerte, hogy **Weisz** Romániába ment. Ezen állítólagos szóbeszéd folytán tette a följelentést. Kitűnt azonban, hogy **Weisz** jelenleg is Váradon van.

* **Bezuzott kirakat.** Szerdán este 7 óra tájt **Klein** M. fia Kossuth-utcai zálogos üzlete egyik kirakati tábláját bezuzták. A tettes, — kinek kiletét a rendőrség már megállapította s letartóztatása ügyében a lépések megtétték — felmarkolta a kirakatban lévő gyűrűs-dobozt és értékes zsákmányával a **Fabián Lajos**-utcán keresztül a Zöldfa-utca felé menekült. A káros vallomása szerint 10 drb. kőves arany gyűrű hiányzik, melyeknek megkerülése most már valószínű.

* **Pap hadapród holtteste.** Harmadéve fiatalon, az ifjuság duzzadó erejében szállt tengerre egy fiatal tengerész-hadapród. **Pap** Lajosnak hívták. Magasrangú katonának a fia volt s apja **Fap** Adolf, vezérőrnagy, ki most a honvédelmi miniszterium harmadik ügyosztályának vezetője, büszkeséggel mutogatta a leveleket, amiket a fia messze Kinából hazairgatott. Mig egyszer csak hivatalos irás jött, hogy az ifjú katoná bőszi halállal halt meg a tatni erőd ostrománál. Ez 1900. szeptember 20-án történt. **Pap** Lajos volt a kínai hadjáratnak egyetlen magyar halottja. Azóta másfél esztendő telt el és **Fiumében** tegnap kikötött a **Mária Valéria** Lloyd-gőzös, mely szomorú szállítmányt hozott magával: **Pap** Lajos tengerész-hadapród — holttestét. Mindjárt el is temették **Pap** Lajost. Az elhunytak atyja, **Pap** Adolf honvédtábornok a fiával és három leányával volt jelen a temetésen, melyre kivonult a hegyőrség zenekarral, a tengerészeti akadémia növendékei a tanárok vezetésével és **Sachs** Mórincz ellentengernagy. A szertartás katonai tisztelgések között ment végbe. A sirra emlékkövet állítanak.

* **Hogy milyen esaló ez a Khón.** A bűntető járásbírósnál kisebb pörpatvart tárgyaltak, a melynek során azt panaszolta a magánvádó, hogy őt **Khón** megcsalta.

Khón ezt tagadta.

— Mondja a szemébe, — szólt a bíró a panaszoshoz.

— Miért ne mondanám? — felelt a magánvádó, a kit csak véletlenül nem hívnak **Khón**-nak. — Igenis megcsalt! — szólt a vádlott felé fordulva.

— Nem igaz, — erősködött **Khón** pokoli nyugalommal, — én nem szoktam soha csalni.

— Mit, hogy ön nem szokott csalni! Bíró ur! Becsületemre mondom, ez a **Khón** olyan esaló hogy ha adót fizetne a csalásai után, virilista ehete.

* **Halálozás.** Mély részvétellel értesülünk egy derék nő és gondos családanya: **Magdits** Károlynénak, **Magdits** Károly r. kath. tanító nejének haláláról. Temetése ma, pénteken délután lesz. A családi gyászjelentés a következő:

Magdits Károly és gyermekei **József**, **Margit** és **Annuska**; **Krefli** **József** és neje szül. **Nell** **Krisztina**; **Fischer** **Gergely** és neje szül. **Magdits** **Etelka** és számos más rokonok nevében is mélyen szomorodott szívvel tudatják a legjobb anya, hitestárs, jó gyermek és szerető rokon **Magdits** Károlyné szül. **Krefli** **Krisztina**nak f. évi márczius hó 5-én este 8 órakor a halotti szentségek ajtatos felvétele után, életének 39-ik, boldog házasságának 18-ik évében, hosszu, kínos szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. hó 7-én d. e. 10 órakor fogtak Szőlős utca 2. sz. alatti lakásánál a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni s a várad-velencei róm. kath. sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise-áldozat pedig az elhunyt lelki üdvéért f. hó 8-án, reggel fél 8 órakor fog bemutatni az Egk Urának. Mely végtiszteléseit az elhunyt rokonai, barátai és ismerősei tisztelettel meghivatnak. Nagyvárad, 1902. márczius hó 6-án. Az örök világosság fényeskedjék neki!

* **Közezelet kérnek.** Nagyvárad város utcáinak elhagyatottságát eléggé igazolja az is, hogy sűrű egymásutánban jönnek az egyes utcák lakosai a tanácshoz panaszszal a kövezés után óhajtozván. Legújabbban Magyar-utca) lakosai panaszkodnak, hogy utcájuk járhatatlan. Télen a sártól, nyáron a portól. Legalább járdát készíttessen a város. Ezt a panaszt épen ilyen kétségtelenül megindokolva Nagyváradnak legalább száz utcája elmondhatná.

* **Egy szegény cselédleány kérelme.** Két drb. 20 koronás bankjegyet bizott urnője tegnap délelőtt cselédjére, hogy a szükséges vásárlást elvégezze. A jámbor cselédleány azonban mielőtt teljesíthette volna urnője parancsát, az Uri-utcán

a posta épületől a Fő-utcáig elvesztette a gondjaira bízott összeget. A sajtóiroda útján azon kérelmét terjeszti elő, hogy a becsületes megtaláló juttassa kezeihez a pénzt, tekintetbe véve azon körülményt, hogy reá nézve ez horribilis összeg, melyért 5 hónapig kell szolgálnia.

IRODALOM.

Elnöki székfoglaló az Aquinói-Szent Tamás társaságban.

Megemlékeztünk róla, hogy a keresztény szellemű bölcsélet-tudomány művelésére alakult Aquinói-Szt. Tamás társaság legutóbbi közgyűlésén dr. Várossy Gyula püspök helyébe elnökvé dr. Székely István egyetemi tanárt választotta. Az új elnök ma — Aquinói-Szt. Tamás tünnepe — tartja meg székfoglalóját, melyet érdeklődéssel várnak nemcsak a társaság tagjai, hanem a keresztény szellemű irodalomnak összes barátai.

EGYESÜLETEK.

Feloszlott egyesület A mezőkeresztési temetkezési egyesület feloszlását elhatározta az egyesület. A belügyminiszter a feloszlásra vonatkozó határozatot jóváhagyta.

A Biharmegyei Kőr a napokban tartotta az évi II. közgyűlést Budapesten. Berkovits René elnök megnyitóját után a folyó ügyeket intézték el, melynek során a segélyezéseket tárgyalták. Ezután kezdetét vette a szokásos estély. Először Berkovits René értekezett a *Férfi és nő-ről*. Majd Vámos Hugó az országos színművészeti akadémia kiváló tehetségtű növendéke gyönyörködtette a hallgatóságot Kiss József: *Tűzek* című költeményének remek elszavalásával. Ezután Doktor János Károly a *Walesi bárók*-at szavalta el művészi érzéssel, míg Kemény Simon egyik bajos novelláját olvasta fel. Végül Nadas Sándor állandó derűség és meg-megújuló taps között adta elő szellemes croquis-ját.

SZINHAZ.

HETI MŰSOR.

Péntek: Lotti ezredesei (itt először.)
Szombat: Lotti ezredesei.
Vasárnap: Lotti ezredesei.

F a u s t.

Jöhet Burrián Károly Nagyváradra akárhányszor. Megteheti azt is, hogy potom egy hetecskevel elkésik. Mindez nem lohasztja a közönség lelkesedését, a mely az ő pompás tenorjával szemben kifogyhatlannak látszik.

S tényleg, ha van tenorista, a ki ezt a tündető pártolást megérdemli, az Burrián. Faustja mesteri alakítás. Elejétől végig egyformán leköti a nézőt énekbéli és játékbéli művészetével. Különösen a hevesebb jeleneteknél, mikor hangja egész terjedelmében imponálhatott, magával tudta ragadni az egész zsúfolt házat. Tapsoknak, kihívásoknak persze se vége, se hossza.

Kivüle büszkén említhetjük fel Székely Irént, a ki a hatalmas tenorhang mellett is ki tudott válni gyönyörű szopránjával. Margarethája egyenrangú partnere volt Burrián Faustjának. Pintér, Székely Anna is csak dicséretet érdemelnek, szintugy a karmester a kitűnő betanításért. A zenekar jó volt, azonban az énekar tenor-csoportjában több lágyság elkelte. Tegnap az erőt a finálékban csaknem grombaságig vitték.

Lotti ezredesei. Ma premier lesz a színházban: operett-premier. Es nem nehéz megjósolni, hogy e premier lesz olyan nagy, zajos sikerű, mint a »Csepütrágók«-é volt, ha nem nagyobb és zajosabb sikerű. A Magyar Színház új vezetésének népszerűségét például éppen »Lotti ezredesei« csinálta meg gyorsan és egyszerre. A napokban éri meg ötvenedik előadását a pompás, kitűnő operett. Amon Margit Budapesten időzött hosszabb ideig, hogy Lotti szerepét tanulmányozza. Hasonló nagy ambícióval készült a darabra minden szereplő.

Az előadások félnyolcór kezddnek. A színház vezetősége hivatalosan tavaszt jelent. Tudatja ugyanis, hogy f. hó 6-tól kezdve a színházi előadások hét óra helyett *félnyolcórakor kezdődnek*. Azt hisszük, hogy e változást mindenképpen örömmel veszi tudomásul a színházi publikum.

„A *dämon*“ című regényes operettéből melynek Várady Aladár, társulati karnagy a szerzője, a próbák már megkezdődtek. A darabban kitűnő szerephez jutottak: Amon Margit, Pintér, Nyárai, Krasznay, Bérczi, Füredi, kik a személyzettel együtt nagy ambícióval készülnek a távozó kolléga ez újabb operettjére.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 160. Idénybérlet (páros) 148.

Ma, pénteken, 1902. márczius 7-én

itt először

LOTTI EZREDESEI.

Operett.

S Z E M E L Y E K:

Daventry Tom, piskóta gyáros	Füredi József
Harriet, a felesége — — —	Benkő Jolán
Dikson John, szabó — — —	Bérczi Gyula
Kitty, a felesége — — —	Kacziány Viola
Ramanajah, namlakahi rája —	Dési Alfréd
Bibiana Lotti, nemzetközi chanteuse exentrique színésznő —	Amon Margit
Barley, tarka színpad igazgatója	Krasznay Andor
Fox, tábornok — — —	Bognár János

HELYARAK: Nagypáholy 7 frt. földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Kőrszék 1 frt 20 kr., Támlaszék 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., Erkélyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártszék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

Kezdeté 7 és fél órakor, vége 10 órakor.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Holnap szombaton, márczius 7-én

Lotti ezredesei.

Operett.

Közönség köre.

Nyilvános számadás. A következő sorok közlésére kerettünk föl: A biharmegyei és nagyváradai nőegylet által a f. évi márczius hó 1-én rendezett hangverseny bevétele 1756 kor. 6 fill., kiadása pedig 695 kor. 59 fillér volt s így a tiszta jövedelem 1060 kor. 47 fillért tett ki. A bevételből a felülfizetések összege 189 kor. 26 fillért tesz. Ezenfelül Hillinger Lipót a terem és világítás arából a jótékony cél iránti tekintetből elengedett 20 koronát. A bevétel összegében foglaltatik az a 142 kor. 80 fill. is, a mely a Várady Antal részére felajánlott ezüstkoszoru költségeire külön adományként folyt be. A szives adakozók irányában hálás köszönetét nyilváníja az *egylet elnöksége*.

A felülfizetők névsora a következő.

Des Echerolles Kruspér Károly 15 korona, Dragulovits Albert 10 korona, Schemüller 15 korona, Mangra Vazul 10 korona, dr. Steinberger Fe-

rencz 5 korona, Schlauch Jozefin 10 korona, Reinle Gyula 5 korona, ifj. Rimanóczy Kálmán 10 korona, dr. Berkovits Ferencz 2 korona, dr. Baróthy Akos 4 korona, dr. Berkovits Miklós 2 korona, dr. Döry Ferencz 2 korona, dr. Kovács S. János 2 korona, dr. Kornstein Lajos 4 korona, Fényes Mánóné 2 korona, Moskovits Miksáné 2 korona, Deutsch K. Ignác 5 korona, Frankó Endre 4 korona, Schwartz Ferenczné 10 korona, Veiszlovits Lajos 20 korona, Major Miklós őrnagy 22 korona, Nadányi Károly 10 korona, dr. Perczet Adolf 10 korona, N. N. 10 korona 26 fillér.

ZENE ES MUVESZET.

Az izr. nőegylet hangversenye.

Szombaton, márcz. 8-án a nagyváradai izr. nőegylet fényes hangversenyt rendez a Fekete Sas disztermében. A műsor minden pontja igazi műélvezetet ígér, érthető tehát, ha a városban mindenfelé érdeklődéssel várják a szép sikerűnek ígérkező hangversenyt. Műsora a következő:

1. a) Boccherini — Largó és Allegro, b) Moskovszky — Guitarre. Gordonkán előadja *Burger* Zsigmond tanár.
2. Beethoven: Nagy ária »Fidelio« operából. Eneklí Ney Hermin kisasszony.
3. Várady Antal: »Szegény asszony meséje«, előadja: *Paulay* Erzsike k. a.
4. Schumann: »Abrándozás«. Popper »Arlequin.« »Tündértánc.« Előadja: *Burger* Zsigmond tanár.
5. Goldmarck »A forrás«. Schubert: »Türelmetlenség.« Mayer Helmuth: »Szerettek«. Eneklí Ney Hermin kisasszony.
6. Beranger: »Ha volnék kis madár«, szavalja *Paulay* Erzsike k. a.
7. Goldmarck: Ave Maria duette. Enek gordonka kísérettel, előadják Ney Hermin k. a. és *Burger* Zsigmond tanár.

A zongora kíséretet *Vomácska* József zene-tanár ur vállalta el.

A hangverseny egyes pontjai alatt az ajtók zárva lesznek. Kezdeté pontban 8 órakor. A még fennmaradt 5 és 3 koronás jegyek pénteken egész nap és szombaton délig kaphatók *Sonnenfeld* Adolf papirkereskedésében, karzati és állóhelyre szóló jegyek szombaton este a pénztárnál válthatók. A rendezőség a következő tagokból áll: dr. Bartha Dezső, Scherz Károly, dr. Székely Adolf, Székely Ödön, Dénes Sándor, Radó Dezső, Tarján Hugó, Fleischer Béla, Fleischer Sándor.

REGÉNY-CSARNOK.

Gyógyszerész és doktor.

Irtá: Bauditz Sophus.

Akárhova nézett, mindenütt úgy tetszett, mintha Vibeke kecses vonásait látná, mintha kedves, bubánatos szemei őt keressék; a destilláló készülékből sűrű gőzök emelkedtek a laboratorium sötét boltozata felé, melyben Johannes, a ráncos arcu vén jegyző vonásait látni vélte — és ez kapja meg ezt az édes, szép teremést! — Soha! Soha! Csakhamar elkészül az a titokzatos szer, melyet a nagyírú Borro maga irt elő, és ennek segélyével fogja most Vibeke szerelmét elnyerni, történiék bármí Mikkel Roding szerelmével!

Késő éjjel készült el a szer. Átlátszó, sárgás-barna folyadék volt, ize édes is volt, keserű is. Ezt Johannes magánál tartotta és másnap reggel Mikkel Rodingnak sáfránytincturát adott. »Isten bocsássa meg bűnömöt« így sóhajtott fel, mikor Roding eltávozott.

Remegő kézzel olvasta át még egyszer a titokzatos szer rendelvényét, elfelejtette Mikkelnek visszaszolgáltatni. »Rp. n. D.,« olvasd »Recipe nomine Dei,« azaz »Végy Isten nevében« — ezzel kell minden orvosi rendelvénynek kezdődnie. — De mi volt ez! Hisz ezen nem volt D., hanem B.! »Recipe nomine Borro,« »Végy Borro nevében« — és nem Isten nevében!

Tehát igaz volt, a mit az emberek már régen rebesgettek, hogy az idegen orvos *atheista*, valóságos istentagadó volt, ki tudományát nem a Mindenható nevében gyakorolta! És ezen ember segítségével akarta ő Vibeke szerelmét elnyerni!

„Szent Isten, mi nem vált majdnem belőled Johannes Langel! így mondotta magában, tüstént félretette a folyadékot, felment szobájába és resignálva elhatározta, hogy lemond minden földi örömről, minden boldogságról.

Másnap este eszébe jutott, hogy legjobb volna ezt a veszedelmes bájtalt elpusztítani, nem azért, mert talán félne attól, hogy megint kísértetbe jő azt felhasználni, hanem mert ilyen *arconum*-nak, melyet csak az ördög találhatott fel, nem is szabadna létezni.

Bement a laboratóriumba és benyúlt a nagy serpentinmozsárba, a melybe elrejtette volt a szert, de nem találta ott. Rögtön felkereste Jacobot és kérdezte, hogy nem látta-e az eltűnt üveget? Az inas először azt felelte, hogy nem látta, később azonban határozottan emlékezett, hogy azon hiszembben, hogy ez megrendelt orvosság volt és hogy ezt egy rendkívényre ki is adta, de kinek, azt már nem mondhatta el, nem emlékezett rá, mert aznap éppen nagyon sok dolga volt.

Johannesnek falhoz kellett támaszkodnia, annyira erőt vett rajta a rémület. Most az ég büntetése fogja érni, mert egy pillanatra engedett a kísértésnek! Most ez az ördögös vegyü-
lék mégis csak a városba került és más, idegen nyelven gyakorolta istentelen varázsát! És ki volt ennek oka? Senki más, csak ő!

Mintán a legszigorubb titoktartást ráparancsolta Jacobra, kitől már saját érdekében nagyon kellett óvakodni és kitől azonban a legcsekélyebb felvilágosítást is megtagadta, másnap reggel elment dr. Brinckmannhoz és nagy bánatában teljesen rábizta magát a nagyhirű doktor jóakarására. Nem hibáztatott senkit, elbeszélte, hogy mindjárt első pillanatra beleszeretett főnöke leányába, de eleinte attól tartván, hogy esetleg szép külseje által lebilincselve, csalatkozhatnak, elnyomta ki-kitörő érzelmeit, hogy végre azonban mégis jobban és jobban megszerette a szép leányzó. Azután elbeszélte, hogy minek volt fültanuja Borro házában, hogy sáfrány-tinktúrával csalta meg Mikkel Rodingot és hogy a szer eltűnt.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

Hegedüs búcsuja.

Budapest, márcz. 6. (Saját tud. táv.)
Hegedüs ma délben vett szívélyes búcsút a kereskedelmi miniszterium tisztviselőitől. A tisztikar Nagy Ferencz államtitkár vezetése alatt tisztelgett a volt miniszter előtt. Hegedüs a meghatottságtól reszkető hangon felelt, kijelentvén, hogy nyugdíjának felét a hírlapírók nyugdíjintézetének, másik felét a vasutasok nyugdíjintézetének adja. Telve voltam — ugymond reformeszmékkal, s az, hogy nem valósíthattam meg teljesen, nem rajtam mult. Végül könnyekig meghatva kérte a tisztviselői kart, tartsák meg szeretetökben. (Lelkes eljenzés követte Hegedüs szavait.) Goluchovsky külügyminiszter táviratban vett búcsút távozó kollégájától s szívélyesen gratulált Hegedüsnek sikereihez.

Dráma a vasutnál.

Mező-Laborcz, márczius 6. (Saját tud. távirata). Ma délelőtt véres dráma színhelye volt a mező-laborczi állomás. Jerma asszony a galicziai gyermek-menhely igazgatónője két leányával a pályaudvaron várakozott, midőn a vonat berobogott. Az egyik leány, könnyelmű vi-

gyázatlanság folytán a vonat kerekei alá került, nővére utána kapott, azonban nem volt elég erős hugát kimenteni a halál karjaiból s a kerekek szintén elragadták. Az anya az iszonyu ijedség és fájdalom folytán a helyszínén megörlött.

Gyomai választás.

Gyoma, mácz. 6. (Saj. tud. táv.)
Ma folyt le óriási izgalmak közepette a képviselő választás a gyomai kerületben. Hentaller Lajos Kossuth-párti és Várkonyi István szocialista képviselő jelöltek között. Este 5 órakor a szavazatok aránya a következő:

Hentaller	703
Várkonyi	713

Most Várkonyi emberei szavaznak, kinek még sok hive van hátra.

A választás este 8 órakor ért véget, s Hentaller Lajos választatott meg nagy többséggel a gyomai kerület függetlenségi képviselőjévé.

Rendjel szédelgések.

Bécs, mácz. 6. (Saj. tud. távirata.)
A Reichsráth mai ülésén Breiter interpellált, hogy Nerimankan perzsa nagykövet, rendjel szédelgésért állásától mozdíttassék el.

Ugyancsak Tornyai Schossbergernek ígérte meg, hogy 50000 frtért magyar báróságot, 80000 frtért pedig a II.-od osztályu vaskorona rendet szerzi meg. Nem tette meg, az örökösök által indított per most van a Kurián.

Henrik herceg utja.

Sirakuse, mácz. 6. Henrik herceg ma este ideérkezett. A vonat City Hall Square-ben állott meg. A polgármester üdvözölte a herceget, aki megköszönte a fogadást. Azután Andres a felelősségi bíróság volt főbírája feliratot nyújtott át a hercegnek. A fogadtatásra a herceg megjelent a kocsis perronján és megköszönte a népek a hódolatot. A diákok fátylászmenetet rendeztek. Sirakuseból éjjeltájb n utazott tovább a herceg.

A búrok harcza.

London, márczius 6. A Standard jelentése szerint Steyn és De Wett átkeltek a natáli vasuti vonalon és az utrechti kerületben tanácskoztak Botha Lajossal. (M. T. I.)

Az osztrák-magyar hajóraj Barcelonában.

Madrid, márczius 6. Az osztrák-magyar hajórajnak Barcelonába várt megérkezése alkalmából nagy előkészületeket tesznek. A községtanács a hajóraj tiszteletére több ünnepséget fog rendezni. (M. T. I.)

KOZGAZDASÁG.

Az osztálysorsjáték tegnapi húzásán a következő nagyobb nyereménye sorsoltattak ki:

15 000 koronát nyert:	19963.
10 000 koronát nyert:	18471.
5000 koronát nyertek:	83490 95741 96420.
2000 koronát nyertek:	14784 48086 50935 82529 85233 96284.

1000 koronát nyertek: 11660 40044 61707 79605.

500 koronát nyertek: 543 4929 5843 8109 12828 19168 21136 21674 22642 23947 24188 25326 32701 38953 40650 50459 55479 56757 58747 59215 61276 63862 63938 65544 70488 81042 83726 89869 94045 96943 97991 98045 98490 99031 99531.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

Reich Jenő és Társa Tőzsde jelentés.

— A »Tiszántúl« eredeti távirata. —

Határidők.

Budapest, márczius 6.

Buza októberre	— — — — —	7.84
Buza áprilisra	— — — — —	8.80
Tengeri	— — — — —	5.14
Rozs okt.	— — — — —	6.69
Zab ápr.	— — — — —	6.98
Káposzta, repce, aug.	— — — — —	—

Értéktőzsde

Budapest, márczius 6.

Osztrák hitel	— — — — —	625.50
Magyar hitel	— — — — —	629.50
Allamvasut	— — — — —	624.50
Rinnamucány	— — — — —	416. —
Magyar bank	— — — — —	488. —
Salgótarján	— — — — —	—
Wazon-kölcson	— — — — —	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. márczius 6-án.

Magyar aranyjárdék 4%	— — — — —	120.05
Magyar koronajárdék	— — — — —	97.50
Magyar vasuti kölcson aranyban 4.75%	— — — — —	120. —
Magyar vasuti kölcson ezüstben 2.75%	— — — — —	100.90
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	— — — — —	120. —
Magyar földterhermentelési kötvény 5%	— — — — —	97. —
Italmérségi jog megváltási kötvény	— — — — —	101.25
Horvath-aziamontföldterhermentelési kötvény	— — — — —	96.50
Magyar nyeresemény-sorsjegy-kölcson	— — — — —	192.25
Tiszabályozás szept. sorsjegyek kölcson	— — — — —	157.50
Osztrák járdék papírban	— — — — —	101.50
Osztrák járdék ezüstben	— — — — —	101.35
Osztrák járdék aranyban	— — — — —	121. —
Osztrák korona járdék	— — — — —	98.90
Osztrák államsorsjegyek	— — — — —	154.50
Osztrák magyar bank részvény	— — — — —	16.30
Magyar hitelbankrészvény	— — — — —	718. —
Osztrák hitelintézet részvény	— — — — —	698.50
Párisi vista	— — — — —	95.50
30 frankos arany (Napoleon'or)	— — — — —	19.08
Németbirodalmi márka	— — — — —	117.22
London vista	— — — — —	240. —
30 márkás arany	— — — — —	23.44

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Törlesztéses kölcsönt

5%

Vidéki bérházakra, földbirtokra

szerzek minden előleg nélkül még abban az esetben is, ha magasabb kamatu kölcsönökkel vannak megterhelve.
Leveleket fordulós postával elintézem.

Sárkány József,

68. Budapest, Váci-körút 21. szám.

Falusi plebános házának vezetésére, havi 20 korona fizetéssel, középkorú, tisztességes

gazdasszony

kerestetik; az állás e hónap folyamán elfoglalandó.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

☒
FLEGMANN ÁRMIN
 Nagyvárad, Bémer-tér

Megérkeztek

a legdivatosabb kész női felöltők, fekete és színes ruhaszövetek, legizlésebb fekete és színes selymek, valódi francia mosókelmék, gyönyörű diszkellékek rengeteg választékban, selyem és más divat-blousok és juponok. — Állandó raktár legjobb gyártmányu vászon és asztalneműekben, — egész menyasszonyi kelengyék 500—6000

91

koronáig.

ÜZLETI ELV

szigorú szoliditás, pontos előzékeny kiszolgálás, minden darab árun a »szabott ár« számokban kiírva.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Apáca-utca 3. szám.

Művek,
 folyóiratok, hirlapok,
 vonalzatok,
 gazdasági nyomtatványok,
 egyházi, községi
 és egyéb
 hivatalos nyomtatványok,
 körlevelek,
 levélborítékok.

Elvállal és készít:
 izléses kivitelben
 mindenemű
nyomdai munkákat
 jutányos árak mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfek,
 számlák, falragaszok,
 bál meghívók,
 tánczrendek, étlapok,
 naptárak,
 palaczkfeliratok,
 névjegyek,
 gyászlapok
 stb. a nyomdai szakba
 vágó nyomtatványok
 készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.